

ఆధ్యాత్మరసరజ్జనీ

అథ శ్రీవిష్ణుతీర్థ విరచితా ఆధ్యాత్మరసరజ్జనీ

॥హరిః ఓం॥

పాహి పాండవపాలకామితపాపినం భవతాపతో ఏహి మానసమందిరాజగణదేశమీశ నమోఽస్తుతే ।
పుత్రమిత్రకలత్రపూర్వకమత్రగం న పరత్రగమ్ యత్ర యత్ర గతిర్మమేశ్వర తత్ర తేఽస్తి పదామ్బుజమ్ ॥౧॥

నో భయం న చ దుర్గతిర్న చ పాతకం కలికాలజం త్వయ్యనాథగతౌ సదైవ హి మానసాన్తికసంస్థితే ।
నిత్యమేవ వినోదమాత్రమపేక్షితం సహ మే త్వయా నైవ కిశ్చేదపేక్షితం ప్రియ సత్యమేతదుదీరయే ॥౨॥

ప్రీతిరస్తి తవాపి సంస్తుతిమాత్ర ఏవ వినోదతోఽప్యవయోః సమశీలయోరిహ మందిరే న వియోగతా ।
దేవ తే పదపజ్కుజే మమ చిత్తమేవ న చేత్తదా కుత్ర గచ్ఛతి తద్వదస్వ రమేశా మేఽద్య సతాం గణే ॥౩॥

యద్యదో విషయేషు గచ్ఛతి తర్హి తే వచనం కథం శోభతే విషయేషు సంతతభావనాద్యభిధాయకమ్ ।
యజ్జడం జడతుల్యమన్యదతస్త్వమేవ హి వస్తుః నః సౌఖ్యదస్త్వమథాభిముఖ్యకరస్త్వమేవ న చేద్భవేత్ ॥౪॥

చిత్తనామక యత్ర యాస్యసి తత్ర గచ్ఛతి మే మనో దుష్టతా నను కష్టకస్య న శోభతే వసుధాతలే ।
ఏవమేవ హి చక్షురాద్యభిలేంద్రియస్య గతిర్భవేత్ కాయవృత్తిరపీత్యమేవ వినిశ్చితా బుధసంసది ॥౫॥

కర్మకాన్యపి హస్తపాదతదజ్గలీముఖదేహజాన్యత్ర సంతతవాక్సముద్భవవర్ణపూర్వకశబ్దకాః ।
సర్వదైవ హి తావకామితమూర్తికారణభావతో దోషకారణభావమేవ హి నైవ యాంతి కుతశ్చన ॥౬॥

కామపూర్వకవృత్తయోపి హి తే సుఖాత్మకమూర్తిషు వ్యక్తికారణభావతో న చ దూషణాయ భవంతి మే ।
నైవ జానత ఈదృశీం స్థితిమాత్రమేవ హ్యభిలాత్యమేఽసాధు సాధు చ సర్వమేవ హి తేషు దోషకరం భవేత్ ॥౭॥

పుణ్యపాపమపి త్వమేవ హి దేవగుహ్యమిదం పరం త్వం త్వనాదిత ఏవ పూర్వజ పూర్వకారణ మే ప్రియ ।
కిం కరోతి హి కింకరౌ యమరాజకోపనియోజితాస్తే విన్దైవ వదంతి నిర్ణయమత్ర కిం మునయోఽపి భో ॥౮॥

యాః సహస్రశతాధికా అపి కోటయశ్చ తతోఽధికా వృత్తయో మమ నిత్యమేవ చ తాసు తే బహురూపతా ।
క్షేత్రజోఽపి హి పుత్ర ఏవ మమేశ్వరోఽసి తథాఽపి మాం నోద్ధరిష్యసి పుత్రతైవ సుశత్రుభావమథాప్నుయాత్ ॥౯॥

భారతే భువి విప్రజన్మ సుదుర్లభం యది మన్యసే సాధనం కురు దేవ పూర్వమహం తు తేఽనుకరోమ్యలమ్ ।
ప్రత్యవాయవచః కృతేపి చ సర్వథా హ్యకృతో నిషేధోక్తిరవ్యకృతస్య శాస్త్రగతిజ్ఞవర్య కృతో భవేత్ ॥౧౦॥

కర్మతా తవ పూజ్యతాఽపి హి సర్వకర్మవినిశ్చితాఽప్యేతయోరథ చింతనా కమలేశ తేఽద్య విపశ్చితా ।
యేన కేన మిషేణ సంతతమాదరేణ మనోగతిః శ్రీహరేశ్వరణాబ్జయోరిదమేవ సాధనమీరితమ్ ॥౧౧॥

ఆధ్యాత్మరసరజ్జనీ

ఏతదేవ చ యోగ్యతా ప్రవిభేదతో వివిధాత్మనాం సంస్కరత్యఖిలస్య తత్తదవస్థయా హ్యనురూపయా ।
స్నానదానజపాగ్నిహోత్రసదిష్టిపూర్వతయా తథా వైతృకాదిసమస్తకర్మతయాఽపి కామ్యతయా పునః ॥౧౨॥

ఏవమేష హరిశ్చ దేవ మునీష్వమాత్మముఖాత్మనాం సంస్కరత్యఖిలస్య తత్తదవస్థయా హ్యనురూపయా ।
యద్యదో హ్యుభయం చ దైవవశేన వేత్తి నిజాత్మనా తద్దినఃప్రభృతీహ తస్య కరస్థితైవ హి ముక్తతా ॥౧౩॥

నాశిరః సఖ తే ప్రకేసులలాటకం యుగలం భ్రువోనాక్షిణీకవరస్య సత్స్వధ కర్ణకేఽథ కపోలకే ।
సన్నుదేవ సునాసికా సఖ వోత్తరోష్ఠమథాధరం సంప్రదంతసుపజ్క్లియుగ్మమనంత సంతప జిహ్వికా ॥౧౪॥

తే ముఖం వసుకంఠకూబరమత్ర వోదితగో విభావత్ర దక్షిణకంఠరం పరమత్ర నాహ్యసుకంఠరమ్ ।
నాజడాకకుదత్ర నాపసుపుష్పమత్ర సహస్తకావూర్ధ్వదక్షిణబాహురీదృశవామబాహురపీదృశమ్ ॥౧౫॥

దక్షిణాధరబాహురస్తు సహస్తకోఽప్యథ తాదృశో వామబాహురుదాహృతః ప్రచతుభిరేవ కరాఙ్కుభో ।
వశ్చాభిః కరగాఙ్గులీనఖ దేవ తే హృదయం ప్రమోరోఽస్తు తేస్తనయుగ్మమత్ర నృజైత్ర సూదరమత్ర తే ॥౧౬॥

ప్రాప్తనాసఖ దక్షకుక్షికమత్ర వావివవాపరం నాభిరత్ర సమీశ తే త్రిభిరుక్తసంస్థవలిత్రయః ।
బస్తిరత్ర నృవాసుమేధ్యమథో గుదం వృషణం చ వా వాప్తనాకటిరత్ర తే సఖ వాప్తవోరుయుగం హరే ॥౧౭॥

జానునీ తవ వాసమత్ర సదిష్టదానసమర్థజఙ్ఘాభిధం పరవాత్ర తే ప్రవదాభిధం సఖ వాస్తుతే ।
పాదయుగ్మమిహోపి సన్నఖలక్ష్మ తచ్ఛతురాత్మనా వశ్చాభిః పదగాఙ్గులీనఖరోమచర్మ చ నా ప్రభో ॥౧౮॥

చక్షుషీ తవ చాక్షిసంస్థిత ఏవ దేవ రమాపతే పాశ్చ చక్షురథ క్రమేణ చ కర్ణగం పరమింద్రియమ్ ।
ఘ్రాణకం రసనం చ వా ప్రసమత్ర సత్త్వగపి ప్రభో వాక్ చ వా చతురాత్మకం కరసంస్థపాణ్యభిధేంద్రియమ్ ॥౧౯॥

పాదపాయుసుమేధ్యగం తవ సంప్రనాశ్చ సుమానసం బుద్ధిరప్యథ తే ప్రకోవిద కామపూర్వకవృత్తయః ।
ద్విత్రివశ్చదశాధికాస్తవ భావుకేష్టదమూర్తయః శబ్దపూర్వకవశ్చాకం తవ వశ్చరూపమథ ప్రభో ॥౨౦॥

స్నానభోజనపానపాలనమేలనాగమనార్చనా ప్రాణానోచ్ఛలనాభివాదనమార్జనార్జనపూర్వకమ్ ।
సర్వకర్మ సనామకం తవ రూపమేవ రమాపతే శక్తయోఽప్యథ తత్ర తత్ర చ తే స్వరూపసుశక్తయః ॥౨౧॥

మత్స్య ఏవ కిరీటమంబుజనాభ తే భవ ఈదృశః కూర్మ ఏవ సుకర్ణకుండలమీదృశస్తవ సూకరః ।
కంఠభూషణమాశ్రితం త్వదుదరశ్చ సింహజసింహికో భూషణస్తవ బాహుసంస్థితమీదృశః సఖ వో హరే ॥౨౨॥

ఆశ్రితం కటిమత్ర భూషణమీదృశస్తవ భా హరే పాదయుగ్మగతం విభూషణమత్ర సమ్భవరా ప్రభో ।
సంస్థితం చ కరేషు భూషణమీదృశం త్రిజగత్ప్రతే తాదృశోఙ్గులిభూషణం తవ విష్ణుకీర్తిసతో హరే ॥౨౩॥

ఆధ్యాత్మరసరశ్శనీ

ఏతదేవ నవాత్మకం నవరత్నరూపమనంత తేనంతభూషణభూషణం నిజలీలయైవ సుతోషణమ్ ।
ఏకమూర్తితయా చ పంచాతయాఽపిపంచదశాత్మనా త్రింశదాదితయా చ మానసపూజనీ ప్రతిభాసతీ ॥౨౪॥

ద్రవ్యకర్మగుణప్రభేదత ఆస్య అస్యమితి క్రమాదేతదేవ చ సర్వజీవగతం త్వనాదిత ఏవ హి ।
ప్రాతరుత్థిత ఏవ సంతతమాతనోమి సుభాషితం తద్విరుద్ధమథాపి తేఽస్తు ను బందిగీతమితి ప్రభో ॥౨౫॥

క్షాలనం పదయోర్ముఖస్య చ పాణిపల్లవయోశ్చ గంఢూషణం సతతం తవాస్త్వితి మానసం రమతాన్ముదా ।
చిత్రభాషితమత్ర కిశ్చన చోద్భవేత్తదపి ప్రభో గీతవాద్యపురస్సరం యది తచ్చ తేఽస్తు మహిపతీ ॥౨౬॥

లాలనం తనయాదికస్య చ పాలనం పితృపూర్వకే మేలనం లలనాదికేఽవ్యనుకూలనం చ తవాస్తు భో ।
స్నానమస్త్యభిషేచనం తవ తత్ర పౌరుషసూక్తకం మంత్రమస్త్యను ధౌతవస్త్రకయుగ్మమస్తు తవాంబరమ్ ॥౨౭॥

ఆసనాచమనం తవాస్త్యనుచందనాదిభిరఙ్గనం మాలికాదివిభూషణం తవ వందనం త్వథ సంధ్యయోః ।
మంత్రసంస్తవయంత్రపూజనపూర్వకం పరమేశ తే ధ్యానమౌనసుధారణాదికమస్తు తే పురుషోత్తమ ॥౨౮॥

చందనాదిభిరవ్యలఙ్కృతిరస్తు తే తిలకం చ భో దేవ భోజనపాత్రమస్తు సుపానపాత్రమథాస్తు తే ।
నారికేలఫలాదిమిశ్రితమత్ర వస్తు తవాస్తు భో వ్యఙ్గానం లవణం తథాస్తు సువత్రశాకమథాపరమ్ ॥౨౯॥

సూపమస్తు సుపాయనం పరదేవసైకవిధం సదా చిత్రభక్షమనేకథాఽస్తు విచిత్రమాషవినిర్మితమ్ ।
తైలవక్రమథాస్తు తే ఘృతవక్రమస్తు హరే జలాఙ్గరవక్రసుకాలపక్వమథాస్తు పక్వసుపఞ్చకమ్ ॥౩౦॥

చిత్రమన్నమథాస్తు తేఽద్య విచిత్రవస్తువినిర్మితం చోదనం పరమాన్నమస్తు సదైవ తే జగతీపతీ ।
శర్కరాగుడమిశ్రితాన్నమథాస్తు తే సతతం హరిద్రాన్నమస్తు తథైవ భో ప్రియ మౌద్గమన్నమథాస్తు తే ॥౩౧॥

శస్త్రవస్తువిమిశ్రితం పునరామ్లవస్తు సదాఽస్తు తేఽనామ్లవస్తు తథాస్తు తే పరదివ్యవస్తుసమన్వితమ్ ।
నూతనం నవనీతమస్తు రమేశ నూతనమేవ తే పాత్రపూర్ణఘృతం చ తేఽస్త్యథ తక్రమస్తు దధీశ తే ॥౩౨॥

క్షౌరమస్తు రమాపతీ మధుశర్కరాఽపి సదాఽస్తు తే లేహ్యపేయసుచోష్యఖాద్యముఖం పరేశ తవేవ భో ।
పూర్వముత్తరమమ్భసోఽశనమస్తు తేఽథ పరత్ర భో క్షాలనం కరయోర్ముఖస్య చ పాదయోరథ నేత్రయోః ॥౩౩॥

అఙ్గాలీజలమస్తు సఞ్చలనాదికం సఫలం చ తాంబూలమస్తు సుదివ్యవస్తువిమిశ్రితం వసుధాపతీ ।
నూతనాంబరమస్తు తే పరిధానమస్తు తథైవ చోష్ణిషకఞ్చకపాదవస్త్రసుమధ్యబంధనమస్తు తే ॥౩౪॥

ఆవికం చ తథోర్ణపూర్వవిచిత్రవస్త్రమపీశ తే దర్పణం తవ చామరే గణికాదిగీతసునర్తనమ్ ।
ఛత్రవాద్యవిచిత్రశబ్దసులాలనం స్వరభేదతః పాదరక్షకపూర్వమస్తు సదైవ తే ధరణీపతీ ॥౩౫॥

ఆధ్యాత్మరసరజ్జనీ

వాజిపూరుషయానగోఽయుతయానమవ్యథ తే తథోద్యానవీక్షణచారణాదికమస్తు తే కమలాపతే ।
క్షీత్రవీక్షణదేవతాలయభిత్తిచిత్రనిరీక్షణం వక్షీయుద్ధనిరీక్షణాది తవాస్తు నిత్యవిచక్షణ ॥౩౬॥

తత్ర తత్ర ఫలాదిభక్షణలక్షణేతరవీక్షణం శిక్షణం నిజభృత్యకే గృహసజ్గమశ్చ పునస్తవ ।
క్షాలనం పదయోస్తవాస్త్యజ పాణిపూజితపాదగండాషణం చ తవాస్తు చాసనమస్తు తే భుజగాసన ॥౩౭॥

పాత్రయుగ్మమథాస్తు సూదకపూర్ణమస్తు తపైవ కౌశేయయుగ్మమథాఖిలం పరమాన్నికం చ తథోత్తరమ్ ।
కందమూలసుకాలవక్రఫలం చ సర్వమథాస్తు తే క్షీరనీరగుడిక్షుసర్పిరథాస్తు తే వ్యజనం చ భో ॥౩౮॥

యామజాగరణం తవాస్త్యనుగీతనర్తనపూర్వకం మంత్రపాఠనసన్నమస్కృతిపూర్వకం చ తవ ప్రియ ।
దీపయుగ్మమథాస్తు తే పరధూపమస్తు సుగంధయుక్ చాప ఉత్తమకా భవన్తు ను తాపహా మరుదస్తు తే ॥౩౯॥

శ్రీవతే కశిపుస్తవాస్త్యనుదేవ తే హ్యుపబర్హణం మశ్చాపూర్వకభోగసాధనమస్తు సర్వమపీశ తే ।
కఙ్కణాదివిభూషణం నవ వస్త్రమస్తు చ కిం పునరాగరస్థసమస్తవస్తు తవాస్తు నిస్తులవస్తు భో ॥౪౦॥

యద్వదేవ హి జాగరస్థసమస్తవస్తు తవ ప్రభో తద్వదేవ చ వాసనాత్మకవస్తు సర్వమథాస్తు తే ।
సుప్తిగం సుఖమస్తు తే పునరస్తు మానసవాసనా జాతవస్తు సమస్తమవ్యథ జాగరాంతమనంత భో ॥౪౧॥

వ్యాధయోఽవ్యథవాధయస్తనుభేదదాహనపూర్వకం చాత్ర జన్మని పూర్వజన్మసు చోత్తరేషు తథైవ భో ।
కిం పునర్బహుభాషితేన శరీరజం త్వథ మానసం వాగ్జమస్తు తవేశ సంతతమేష సర్వవిధిర్మమ ॥౪౨॥

బింబపూర్వజనమేవమేవ హి కుర్వతో న చ పాతకం దుష్టకర్మజమవ్యకర్మజమంతికం ప్రతి గచ్ఛతి ।
ఏతదత్ర సుదుర్లభం భువి భారతే నరజన్మనాం క్వాపి నైవ సపాతాపాత్మన అంతికం ప్రతిగచ్ఛతి ॥౪౩॥

బింబపూజనమంతర న చ ముక్తిరస్తి హి కస్యచిత్సర్వమన్యదనుష్ఠితం నను చిత్తశోధనపూర్వకమ్ ।
సాధనం భవతీహ పూజన ఏవ సంతత మాదరాన్మోదతీర్థనిబంధ ఏవ హి మానమత్ర మయోదితే ॥౪౪॥

ఇతి సమర్పణప్రకరణమ్ ॥

అవధూతశిరోరత్నజయతీర్థవినోదితః ।
ప్రసన్నః శ్రీహరిర్ద్యాత్సతాం సర్వమవేక్షితమ్ ॥౪౫॥

భవరోగోషధం దివ్యం భజమానాః పునః పునః ।
బింబపూజనసంజ్ఞం తే న భజంతి పునర్భవమ్ ॥౪౬॥

నందతీర్థప్రబంధాఖ్యసుధాసింధువిహారిణః ।
బాంధవా యత్ప్రృతో తోషం యాస్త్యేవాన్తరచింతకాః ॥౪౭॥

ఆధ్యాత్మరసరజ్జనీ

సుపుణ్యే భారతీఽరణ్యే యే విజ్ఞానవివర్జితాః ।
దుఃశాస్త్రదూషితాత్మానః కిం మాం నిందంతి దుర్బలాః ॥౪౮॥

దోషేతాఽపి మదీయా వాగ్ధార్మ్యవ ధరణీసురైః ।
శ్లాఘ్యతే గుణలుబైర్ధ్ని కంటకేతాఽపి కేతకీ ॥౪౯॥

ఇతి శ్రీమదవధూతశిరోమణివిష్ణుతీర్థవిరచితాఽధ్యాత్మరసరజ్జనీ సమాప్తా ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥